

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 424/2021-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej [REDAKOVANÉ], advokátom, [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 26 Cob 97/2017 z 22. novembra 2018 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Obdo 30/2020 z 25. februára 2021 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia jej práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 26 Cob 97/2017 z 22. novembra 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Obdo 30/2020 z 25. februára 2021 („ďalej len napadnuté uznesenie“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu navrhuje zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Sťažovateľka sa domáha voči najvyššiemu súdu i náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa na Okresnom súde Nitra (ďalej len „okresný súd“) žalobou podanou voči žalovanému domáhala zaplatenia 55 121,13 eur s príslušenstvom. Okresný súd rozsudkom č. k. 20 Cb 78/2015 zo 6. júna 2017 zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľke istinu vo výške 55 121,13 eur s príslušenstvom.

3. Krajský súd rozsudkom č. k. 26 Cob 97/2017 z 22. novembra 2018 zmenil po podaní odvolania žalovaným rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu zamietol.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu nesprávneho právného posúdenia veci najvyšší súd uzavrel, že dovoľateľka nevymedzila dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Proti postupu a napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že v odôvodnení dovolací súd uvádza jednotlivé dôvody ako pri posudzovaní a rozhodovaní o dovolaní postupom podľa § 448 CSP, avšak napokon dovolanie odmietol postupom podľa § 447 písm. f) CSP, čo považuje za zásah do jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Vo vzťahu k postupu a napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka doručенú ústavnú sťažnosť neodôvodnila.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práva postupom a napadnutým rozsudkom krajského súdu:

7. Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 39 ods. 3 a 4, § 43 a § 123 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je potom viazaný návrhom na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde). Osobitne to platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom (m. m. III. ÚS 334/09).

8. Sťažovateľka sa v petite ústavnej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia bližšie nešpecifikovaného základného práva postupom a napadnutým rozsudkom krajského súdu bez toho, aby ústavne relevantným spôsobom odôvodnila porušenie tohto práva.

9. Ústavný súd poukazuje na to, že ani v texte ústavnej sťažnosti sa nenachádza označenie základného práva, ktorého porušenia sa sťažovateľka vo vzťahu k postupu a napadnutému rozsudku krajského súdu domáha, a ani príslušná ústavnoprávne relevantná právna argumentácia. Sťažovateľka v texte ústavnej sťažnosti síce cituje niektoré články ústavy, ako aj dohovoru, avšak bez konkrétneho odôvodnenia a súvislosti s napadnutým rozsudkom krajského súdu.

10. Ústavný súd konštatuje, že obligatórnou náležitosťou ústavnej sťažnosti podľa § 123 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde je označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, a podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde je povinnosťou sťažovateľa uviesť konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd. Keďže ústavná sťažnosť neobsahuje v tomto smere označenie základných práv a slobôd, ktoré mali byť napadnutým rozsudkom krajského súdu porušené, ani relevantné odôvodnenie, nespĺňa podstatné zákonom predpísané náležitosti ustanovené v § 123 ods. 1 písm. c) a d) zákona o ústavnom súde.

11. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu má nedostatok náležitostí ústavnej sťažnosti významné procesné dôsledky. Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, ako aj vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, prípadne inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď.).

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie nešpecifikovaného základného práva postupom a napadnutým rozsudkom krajského súdu odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

13. Sťažovateľka namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodňuje tým, že dovolací súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia zaoberal jednotlivými námietkami sťažovateľky postupom podľa § 448 CSP, avšak napokon dovolanie odmietol postupom podľa § 447 písm. f) CSP.

14. Ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

15. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti preskúmal postup a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky, pričom zistil, že sťažovateľka v dovolaní uplatnila dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), pričom prípustnosť dovolania vyvodila z § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

16. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka nevymedzila dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. Dovolací súd preto dovolanie sťažovateľky odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

17. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyšší súd okrem iného uvádza:

«Z dovolania podaného žalobcom dovolací súd... ani výkladom nezistil, akú právnu otázku mal odvolací súd vyriešiť nesprávne, uviedol len všeobecnú charakteristiku nesprávnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a nesprávnosť riešenia skutkovej otázky, a to uznania záväzku. Právne úvahy žalobcu teda smerujú k namietanému výkladu prejavenej vôle ohľadne p. Tomajku, ktoré sú však skutkového, nie právneho charakteru. Z dovolania vyplýva, že žalobca „len“ nesúhlasí s právnym názorom odvolacieho súdu na riešenie skutkového zistenia (posúdenie prejavu vôle bývalého štatutára žalovaného), ktorý je odlišný od právneho názoru súdu prvej inštancie, právnu otázku však v zmysle vyššie uvedeného nevymedzil spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP.»

18. Dovolací súd, čo sa týka uplatnenej námietky dovolateľky spočívajúcej v neurčitosti právneho úkonu, konštatoval *„že síce v rámci dovolania uplatnil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, avšak z obsahu jeho dovolania vyplýva, že vo svojej podstate namieta nesprávnosť skutkových zistení. Za nesprávne právne posúdenie nemožno považovať to, ak dovolateľ tvrdí, že odvolací súd z vykonaného dokazovania nezistil správne skutkový stav a vec preto nesprávne právne posúdil, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky. Keďže dovolateľ namieta nesprávnosť skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov, nenamieta riešenie právnej otázky a nevymedzil, nekonkretizoval právnu otázku, nemohol najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd.“*

19. Dovolací súd sa napokon vyjadril i k námietke dovolateľky, že v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nie je dostatočne uvedené, aký výklad prejavu vôle uplatnil, keď uviedol: *„... námietku väd odôvodnenia rozsudku súdu nižšej inštancie je možné použiť v rámci dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP, za predpokladu, že odôvodnenie rozhodnutia súdu vykazuje závažné nedostatky takej intenzity, pri ktorej by bolo možné konštatovať odňatie práva strane sporu na spravodlivý súdny proces, t. j. nedostatok odôvodnenia by bol takej intenzity a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením Ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami by mala podstatný dosah na spravodlivosť procesu ako celku. Dovolateľ však dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP nepodal, preto sa touto argumentáciou dovolací súd nemohol zaoberať, pretože je v zmysle § 440 CSP dôvodmi dovolania viazaný.“*

20. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia (predovšetkým jeho citovanej časti) možno vyvodiť, že najvyšší súd odmietnutie dovolania sťažovateľky primeraným spôsobom odôvodnil, pričom tento jeho záver nemožno považovať za arbitrárny. Ústavný súd pri preskúvaní napadnutého uznesenia nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup odvolacieho súdu, t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone. V posudzovanej veci sa dovolací súd vysporiadal s jednotlivými námietkami sťažovateľky, pričom poukázal na ich nedôvodnosť, resp. irelevantnosť práve vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj vysporiadal s uplatneným dovolacím dôvodom a svoj záver, že sťažovateľka právnu otázku nevymedzila spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, logicky a zrozumiteľne vysvetlil.

21. Ústavný súd poukazuje na to, že v právnej veci sťažovateľky dovolací súd (napriek podrobnej argumentácii vo vzťahu k námietkam dovolateľky) nepreskúmaval dôvodnosť dovolania podľa § 448 CSP tak, ako tvrdí sťažovateľka, a k posudzovaniu vecnej správnosti odvolacieho rozhodnutia ani nemohlo dôjsť práve z dôvodu odmietnutia dovolania podľa § 447 f) CSP, keďže dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435, teda neboli splnené podmienky uskutočnenia meritórneho prieskumu napadnutého rozsudku krajského súdu.

22. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení.

23. Postup najvyššieho súdu a jeho napadnuté uznesenie je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

24. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu